

Mandag kveld den 17/5.- Av hans kongelige høyhets kronprins Olavs tale hitsettes: I snart 130 år har nordmenn ute og hjemme feiret den 17.mai. Den 7.juni 1905 dannet den betydningsfulle avslutning på frigjøringsverket, men den 17.mai fortsatte å være den dag som først og fremst ble feiret som frihetsdagen. Det var mange nordmenn, kanskje de fleste, som ikke fattet hva frihet, personlig frihet og rettssikkerhet betydde, fordi vi var født med den og levet med den og betraktet den som en selvfølge. Vi ble brutalt vekket den 9.april 1940, og alle nordmenn vet nu hva det betyr ikke å kunne tale fritt, skrive fritt og leve fritt. Landet søkes trampet ned av undertrykkerne og defes norske hjelpere, men jo sterkere inngrepene blir, desto sterkere blir frihetstrangen og viljen til å kaste åket av. For tredje gang feirer vi herute dagen utenfor landets grenser. Vi lengter hjem til landet og folket, til slekt og venner, til landet selv med alle dets herligheter. Flaggstengene står nok for det meste tomme hjemme idag, og ingen steder går det tog av barn eller voksne, men vi vet at alle feirer dagen i sitt stille sind, og - vær sikker på at våre tanker følger dere alle mens vi fører kampen for Norges frihet. Jeg er nylig vendt tilbake fra et opphold i De Forenede Stater, og også der feires dagen. Jeg fikk det mest levende inntrykk av at amerikanernes forakt for dem som forrædde landet sitt er like stor som deres beundring for dem som setter alt inn i kampen for land og folk. Norges navn er på alles leber og i alle aviser. Det gikk ikke mindre enn 3 filmer om okkupasjonen i Norge på amerikanske kinoer. Men det er ikke bare sympati amerikanerne gir, men all den hjelp som deres mektige krigsindustri kan prestere. Den foraktelige og brutale fiende blir hjulpet av enda forakteligere norske menn og kvinner. De er en byld på vårt samfunnslegeme som må opereres bort før legemet kan bli sunt igjen. Den siste tids begivenheter bringer bud om at frihetens time snart slår, da vi atter kan leve som frie menn og kvinner i vårt land. Jeg sender en hjertelig hilsen til alle dem hjemme som står fast på fedrelandets grunn. Vi minnes alle dem som i kampen har gitt sitt liv for det Norge som ble bygget i 1814 og alle dem som ikke vil gå på akkord med utenlandske politiske systemer. Måtte den 17.mai gi oss kraft og stålsatt vilje til å sette alt inn i kampen for å vinne tilbake landet vårt slik som det er vår historiske rett.--

Kl. 9 imorges sto elever fra den norske krigsskole i givakt foran cenotaphen på Trafalgar square. 4000 mennesker var samlet til høymesse i St.Paulskatedralen, hvor norske flagg ble båret frem til alteret av representanter for den norske krigsmakt.-

På det store møte i Albert Hall ble det holdt taler av statsminister Nygårdsvold, rektor Vogt, kong Håkon og kronpris Olav. Sir Archibald Sinclair talte på vegne av den britiske regjering, og han begynte sin tale med å si: Jeg har gode nyheter til dere idag. Fly fra bombekommandoen rettet inntatt et kraftig slag mot Tyskland av en ny type. De 2 største demninger i hele Tyskland ble angrepet og sprengt, og vannmassene strømmet ned og oversvømmet Ruhrdalen og Eberdalen.- Det norske folks motstand mot undertrykkerne er som en fanfare til oss alle til å fordoble våre anstren- elser i kampen mot den felles fiende. Vi ser frem til de måneder som kommer da vi skal kjempe for å befri det undertrykte Europa. Samarbeidet mellom den norske og britiske regjering gir de beste løfter for det frem- tidige forhold mellom de to nasjoner. Norges krigsinnsats har vært stor og beundringsverdig. Det britiske folk vil aldri glemme de 30000 norske sjømenn som trosser alle farer for å føre forsyninger frem til Storbritannia og frontene. Det har ikke vært til å undgå at det har vært tap. Det som begge våre folk ofrer for den felles sak, vil bli et bindeledd mellom våre folk for fremtiden. Vi tenker også på de norske armesoldater og de norske flygere, som er kallblodige, dyktige og besjelet av en glimrende kampånd. Hva herr Hitler angår, så er det ikke usannsynlig at han kommer til å be den samme bønn som en gang våre forfedre gjorde: Gud beskytte oss mot nordmennenes raseri.-

Om det britiske flyvåpens store angrep mot Tysklands 2 største demninger meldes at fotografier tatt av speidingsfly viser at over 100 meter er sprengt vekk av dammen ved Mohne, og kraftstasjonen nedenfor dammen ble feiet vekk av vannmassene. Eberdemningen ble også sprengt, og hele Eber- dalen er oversvømmet. Dammen ved Mohne har en kapasitet på 134 mill.tonn

og Eberdemningen på 202 mill.tonn. (Til sammenlikning kan anføres at hver meters demningshøyde i Heggmo vatnet representerer 8,7 mill.tonn.) Angrepet ble gjennomført på tross av hard motstand og uten hensyn til tapene. 8 store Lancaster bombefly gikk tapt.- Britiske moskitofly angrep inatt på nytt Berlin, og det ble lagt ut miner fra fly i fiendtlige farvatn. Dessuten ble det foretatt omfattende tokter mot mål i Frankrike, Belgien og Nederland. 4 tyske fly ble skutt ned over England. 5 tyske fly ble skutt ned av britiske jagerfly under offensive tokter.-

I Middelhavet ble den italienske sjøflyhavn Ostia, 20 km. sydvest for Roma, angrepet inatt. Det var liten motstand av antiluftskyts, og sjøflybasen fikk en hard medfart. Etter at bombene var kastet, gikk flyene ned i 30-40 meters høyde og beskjøt hangarer og fly på bakken med mitraljøser. Trapani ble kraftig angrepet, og her ble kraftverket sprengt i luften og jernbanestasjonen skadet. Fly fra Malta angrep transportmål i Vest- og Syditalia. 3 allierte fly savnes.-

Den italienske øverstkommanderende for styrkene i Tunisia, general Messe, kom idag til Storbritannia sammen med flere høytstående italienske offiserer som krigsfange.- Tyske krigsfanger i Tunisia forteller at general v.Arnhims melding om at det ble gjort motstand til siste patron er direkte løgn. Mange avdelinger hadde ammunisjon for opp til en måneds fortsatt kamp.- Ifølge en offisiell melding fra det britiske krigsdepartement har Tyskland og Italia mistet minst 600000 mann under felttoget i Nordafrika. De italienske tap i Abyssinia, Br.Somaliland og Erytrea er da ikke medregnet. 3 italienske armekorps gikk tapt, mens tyskerne mistet 2 armekorps og en panserarme.- En militær sakkyndig uttaler at det endelige sammenbrudd i Tunisia viser hvorledes det går når gode tropper mister sin kampånd. Aksen hadde over 200000 mann da sluttkampen begynte, og i motsetning til de allierte tropper var det krigsveteraner med lang erfaring. De hadde store forsyninger og de beste og sterkeste stillinger som naturen kan prestere, og allikevel overga de seg. Mange av dem sier at nu er krigen over for deres vedkommende og er glade for det. Det må en forklaring til, og den er at de litt etter litt er blitt klar over at de er blitt ført bak lyset, og de innser den tyske overkommandos meningsløse ledelse av denne krigen.-

Walter Lipman har vakt oppsikt i Amerika med en artikkel, hvori han sier at tiden nu er inne til å oppfordre den italienske arme til å overgi seg uten betingelser, men med full honnør, og å gjøre oppmerksom på at dette ikke vil bety innsetting av en italiensk marionettregjering, men at landet vil bli styrt etter de hensyn som en militær okkupasjon tilsier.- Etter mange meldinger å dømme akter Tyskland å overlate Italia til sin egen skjebne og la det møte en alliert invasjon uten støtte.-

Russerne har erobret nye stillinger ved Lisishansk, og russisk artilleri beskytter med kraft de tyske befestninger. En russisk eskadre har jaget på flukt 12 tyske marinefartøyer i Svartehavet. Russiske fly fortsetter sine angrep mot tyske trafikkmål bak fronten.-

De allierte har foretatt omfattende luftangrep i Burma og det sydvestlige Stillehav. Det har ikke vært nye kamper på Arrakanfronten i Burma etter at de britiske tropper trakk seg tilbake til nye stillinger.-

Konferansene mellom de britiske og amerikanske militære sjefer sammen med Churchill og Roosevelt fortsetter.

En militærkronikør i London sier at ifølge luftmarsjal Tedders uttalelse nylig er det av alle Tysklands våpen die Luftwaffe som ser ut til først å bryte sammen. Dette er en underlig utgang, når en tenker på krigens begynnelse og Görings feite ord. Görings renomme kommer til å gå samme vei som Hitlers intuisjon.-